

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: *Moussong G.*
Cím: *A tejről, a mi nincs*

Forrás: *Az Ujság*

Bp.
(Hely)

1918. XII. 21.
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

381.631

Hely

Idő

"1918"

Személy

Helyszám

A tejről, a mi nincs.

Tekintetes szerkesztőség! Fenti címen b. lapjának tegnapi számában egy közlemény jelent meg, a mely bizonyos tekintetben helyreigazításra és kiegészítésre szorul. Ezeknek óhajtok alábbiakban eleget tenni.

Azt állítja a Központi Tejesarnok igazgatója, hogy a Központi Tejhivatal nem fogadta meg Erdélyi Mór kormánybiztos tanácsát a fővárosba érkező tej kontingentálására vonatkozólag. Nem tudom milyen fölhatalmazása volt a tejesarnok igazgatójának a kormánybiztos urra való hivatkozást illetőleg, de megállapítom, hogy ilyen tanácsot a Központi Tejhivatal egyáltalán nem kapott. De nem is kaphatott, mert a Központi Tejhivatal minden kávémérésnek, kávéháznak, sőt a Központi Tejesarnok ivócsarnokainak is, a melyek oly sokaknak szemet szurnak, a Tanácsnak 118.835—917. számú fölhatalmazása alapján már 1917. évi november 22-én kontingentálta a napi tejmenyiségeket. Tudnia kell Gerlei igazgatónak, hogy legális uton tejet minden üzlet, sőt magánfél is, 1917. december 1-je óta csak a Központi Tejhivataltól nyert jogosítvány alapján hozhat a főváros területére.

Abban igaza van a cikknek, hogy a fővárosba érkező tej napi mennyisége rohamosan esőkken az utóbbi hetekben. Ennek okai most már kevésbé a vasúti szállítások nehézségeiben, mint inkább a politikai viszonyokban keresendők. Az egyes községekben alakult nemzeti tanácsok úgy vélik ugyanis, hogy hatalmukat helyesen mutatják abban, ha az eddig a fővárosba érkezett tejmenyiségek fölszállítását megakadályozzák, sőt megtiltják. Hosszu jegyzéket nyújtattunk be a Közelelmezési minisztériumhoz, melyben kimutattuk, hogy melyek azok a községek, a honnan a nagyobb, jelentősebb napi szállítmányok afapesan esőkkenetek. Egy másik hosszú jegyzékben pedig összeállítottuk azokat a községeket, a melyeknek fölső teje a főváros közellátására rekvirálattott, de tej onnan egyáltalában nem érkezik. A kormánybiztos ur kilátásba is helyezte, hogy kiküldendő szakközeggel a helyszínen igyekszik a körülményekről tájékozást szerezni és az élet-

szükségletre oly nagyfontosságú tej fölhozatalát biztosítani.

Világos képet mutat néhány számadat. Október hó végén a budapesti tejkereskedőkhöz és vállalatokhoz átlag napi 74.908 liter, november első felében 60.096 liter, második felében 51.455 liter, míg most december havában átlag csupán 46.522 liter tej érkezett. A közszükséglet átlag 70.000 liter volna, miért is a kénysszerítő körülmények miatt köteleességünk volt a kormánybiztos urnak és a főváros tanácsának a tejigazolványokra kiadható tejmenyiség újiból megállapítása, illetőleg jelentős redukálására javaslatot tenni, a mit a hatóság december 18-án életbe is léptetett.

A Központi Tejesarnok ivócsarnokait ezen-tul már szintén nem láthatja el a közszükségletre érkező tejből, hanem köteles minden üzletébe a vidékről olyan tejet szerezni, — a Központi Tejhivatal által megszabott kontingens keretén belül — a mely tej eddig a fővárosba még nem került.

A tejkereskedelem koncentrációjára vonatkozólag a valóság az, hogy a Központi Tejhivatal tényleg állást foglalt azon törekvés ellen, hogy egy vállalat *monopolizálja* a fővárosi tejkereskedelmet. Tettük pedig azért, mert jelenleg 248 üzletben adattuk ki a tejet az igazolványosoknak. Ezen üzletek közül 122 a Központi Tejesarnok fiókja, 126 pedig megoszlik a többi tejkereskedő között. Nyilvánvaló, hogy ha az árusítást csak 122 fiókra szorítjuk össze, a tejkihozatal még lassabb, nehezekebb, a *esoportosulás pedig még nagyobb lesz!*

A mi a tejigazolványok napi érvényességét illeti, itt is tévedést látunk a cikkben, mert minden tejigazolványon olvasható, hogy az üzletes tartozik a nála nyilvántartott igazolványos részére a tejet *délután 4 óráig fentartani*, sőt ha az késedelmesen érkezik, úgy a megérkezéstől számított további 3 óra hosszaiig tilos azt másnak adni, mint az igazolvány birtokosának. Ha a közönség ezt figyelembe venné, úgy fölmenthetné magát az acsorgás alól. Igaz, hogy a legkörültekintőbb megszervezés és rendeletek mellett is vannak árusok, a kik visszaélnék, de ezek ellen a följelentések alapján a Központi Tejhivatal mindenkor

rendőri eljárást indított és a büntetések megsértették a tulkapásokat.

A *spanyolbetegek* kiszolgálását illetőleg olyan beállítást ad a esütörtöki cikkben a Központi Tejesarnok, mintha saját találmánya volna és egyedül állana a helyes intézkedésben. Rendeletünk bemutatásával igazoltuk, hogy falyó évi október 19-én kiadott 5603. sz. rendeletünkben értesítettük az összes tejkereskedőket, hogy a spanyolbetegeknek a Központi Tejhivatalban adjuk ki a tejigazolványokat és az illetőket egyenesen a megjelölt tejkereskedő főtelepére utasítjuk, a hol a tejet azonnal ki kell szolgálni és másnapról már a kijelölt fiókba szállítani. Sőt minden tejkereskedőt és vállalatot utasítottuk arra is, hogy megszabott mennyiségű *tejtartalmot* tartson vissza erre a célra. Ezt a rendelkezést nem csupán a Központi Tejesarnok, de minden tejkereskedő és vállalat egyformán teljesíti és hajtja végre. Panasz ebben az irányban hivatalunkhoz egy sem jött.

Szándékosan kerülni óhajtván minden hosszadalmasságot, nem térünk ki más részletekre, csak annak az óhajnak adunk kifejezést, bár sikerülne a tejtermelőket és különösen a vidéki intéző köröket meggyerni annak a fel-fegásnak, hogy Budapest gyermekei és betegei, valamint a kórházai egyenesen utalva vannak az ő humanus belátásukra és nagyot vét mindenki, a ki a közegészség rovására visszatartja a főváros tejszükségletét.

Moussong Géza,
a fővárosi Központi Tejhivatal
igazgatója.